

Седмична колумна високог представника за БиХ, Кристијана Шварц-Шилинга: “Вријеме је да се са промјеном годишњег доба промијени и начин размишљања”

Прољеће је годишње доба које значи нови почетак, нове шансе и нове наде. Вријеме је за отварање прозора и чишћење паучине. То је право доба године за промјене и планирање.

Уколико и ми желимо да пратимо буђење природе које је присутно свуда око нас, и идемо укорак са љепшим временом на начин да за нас и наше друштво осигурамо бољу перспективу, онда морамо предузети позитивне и практичне мјере. Ово се посебно односи на политику.

Након шест дугих мјесеци, током којих је било доста заједљивих коментара, а мало конструктивног дијалога, крајње је вријеме за драстичну промјену тона у политичкој дебати у Босни и Херцеговини.

Многе политичке странке су, чак и након избора, своје политичке изјаве свеле на промовисање слогана који добро и допадљиво звуче за изборно тијело неких политичких странака, али, ради се о слоганима који су далеко од озбиљног одговора на комплексне изазове пред којима се налази ова земља и сви њени грађани.

Због тога смо изгубили драгоцјено вријеме. Међутим, сада се коначно налазимо у ситуацији из које је могуће кренути напријед. Владе су формиране у оба ентитета, имамо Савјет министара, који, након неизвјесног почетка, сада постаје стабилнији. Након кашњења, која су у неким случајевима била проузрокована процедуралним одуговлачењем, парламенти су се почели бавити амбициозним реформским планом који ће дати далекосежне резултате.

Очекивали смо да ће Споразум о стабилзацији и придруживању са Европском унијом до сада бити парафиран. Али, то се није догодило, и тиме су озбиљно пољуљане наде четири милиона грађана. Међутим, знамо зашто овај Споразум није парафиран. Оно што сада мора бити урађено како би се отворио пут ка Европи није никаква тајна, и то се, без икакве сумње, може урадити.

Политички лидери Босне и Херцеговине сада имају задатак да осигурају остваривање напретка у реформским процесима, који су углавном већ увелико у току, а укључују реструктурирање полиције, уставне реформе и реформу одбране, реформу система образовања, јавног РТВ сектора, државне службе, као и реформе у неким кључним економским областима.

На тај начин се у сљедећих шест мјесеци за грађане могу осигурати практични помаци, који ће бити далеко већи од онога што им је обезбијеђено у протеклих шест мјесеци.

Неки грађани ће на ово гледати са дозом скептицизма. Ради се о већ виђеном, већ смо позивали на промјену приступа, на брже спровођење реформе, обимнији ангажман и конструктивнији дијалог. Зашто би нас овога пута политичари чули?

Мој одговор је да су политички лидери ове земље већ показали да могу повући исправне потезе. Постигнут је велики напредак у политичком, социјалном и економском смислу. Данас је ситуација боља него што је била прије пет година. Али, проблем је динамика којом се долази до ових побољшања. Та побољшања се не

дешавају довољно брзо, јер се чини да правимо два корака напријед, а затим корак назад прије него што поново направимо корак напријед.

Овај приступ, гдје корак напријед увијек прати и корак назад, гдје политички лидери повлаче своју подршку споразумима које су потписали, и покушавају да о њима изнова преговарају, те на тај начин губе драгоцијено вријеме и ресурсе, представља директан резултат релативно лагодне ситуације у којој живе многи политички лидери ове земље. Министри и чланови парламента, као и други припадници привилеговане елите, овог ће викенда из ормара извадити своја љетна одијела и спремити своје зимске капуте. То је ритуал који се понавља сваке године.

Међутим, већина грађана не може себи приуштити тај луксуз и нема љетну и зимску гардеробу. Постоји јаз између политичара и грађана који напорно раде и тешко састављају крај с крајем у систему оптерећеном незапосленošћу, сиромаштвом и корупцијом. За разлику од грађана, политичари можда не схватају да је реформе потребно хитно спровести.

Мој савјет политичким лидерима је овај – заједно са својим зимским капутима поспремите и своје политичке слогане које смо слушали током протеклих шест мјесеци. Вријеме је да се са промјеном годишњег доба промијени и начин размишљања.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.